

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ – Κ1000

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΥΛΩΝΙΔΗΣ, ΜΑΝΘΟΣ ΝΤΕΛΗΣ, ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΛΥΒΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
2. ΓΙΑΤΙ ΝΑ ΕΓΓΡΑΦΩ Σ' ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.....	4
3. ΓΙΑΤΙ ΝΑ ΕΓΓΡΑΦΩ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ «ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ»	5
4. ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	6
5. ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ.	7
6. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ.....	8
7. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	10
8. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ	17
9. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ	17
10. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ .	18

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι σημερινές ευρωπαϊκές κοινωνίες χαρακτηρίζονται από τον συνεχώς διευρυνόμενο ρόλο της γνώσης στην οικονομική και κοινωνική ζωή των ευρωπαϊκών κοινωνιών. Η απόκτηση της γνώσης είναι συνεχής και δεν σταματά πλέον με τη φοίτηση στην τυπική εκπαίδευση (λύκειο, πανεπιστήμιο). Η δια βίου εκπαίδευση και μάθηση συμπληρώνει την τυπική εκπαίδευση και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Στα πλαίσια αυτά ο ρόλος της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης καθίσταται ολοένα και σημαντικότερος. Τα προγράμματα της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης απευθύνονται σε όλους τους πολίτες χωρίς να θέτουν γεωγραφικούς και χρονικούς περιορισμούς.

Το Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Οικονομικής και Κοινωνικής Πολιτικής (Ε.Ε.Ο.Κ.Π) του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων ανταποκρινόμενο στις σύγχρονες ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας αναπτύσσει το πρόγραμμα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης «Συνεχιζόμενη Κατάρτιση – Οικονομία και Κοινωνία».

Σκοπός του εν λόγω προγράμματος είναι η παροχή, μέσω του διαδικτύου, γνώσεων σε εξειδικευμένα γνωστικά αντικείμενα που ζητούνται σήμερα στην αγορά εργασίας. Με τον τρόπο αυτό οι εκπαιδευόμενοι εμπλουτίζουν τις γνώσεις τους, αποκτούν εφόδια και καθίστανται παραγωγικότεροι και ανταγωνιστικότεροι μέσα στην κοινωνία.

2. ΓΙΑΤΙ ΝΑ ΕΓΓΡΑΦΩ Σ' ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η εγγραφή σε ένα πρόγραμμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης προσφέρει εξειδικευμένες γνώσεις, δεν απαιτεί την παραμονή του ατόμου σε συγκεκριμένο γεωγραφικό χώρο και σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Παρέχει τη δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο να καταναίμει το χρόνο της μελέτης του όπως εκείνος επιθυμεί λαμβάνοντας υπόψη του τις εργασιακές και οικογενειακές του υποχρεώσεις. Διευκολύνει τον εργαζόμενο, την μητέρα, τον ενήλικα, τον άνεργο να συνδυάσουν την εκπαίδευση με τις λοιπές υποχρεώσεις τους. Παρέχει επίσης τη δυνατότητα σε αυτούς που διαμένουν σε απομακρυσμένες γεωγραφικές περιοχές να ξεφύγουν από τη γεωγραφική απομόνωσή τους, να εξειδικευτούν και να εμπλουτίσουν περαιτέρω τις γνώσεις τους.

3. ΓΙΑΤΙ ΝΑ ΕΓΓΡΑΦΩ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ «ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ»

Το πρόγραμμα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης «Συνεχιζόμενη Κατάρτιση – Οικονομία και Κοινωνία» του Ε.Ε.Ο.Κ.Π. του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων προσφέρει σύγχρονα μαθήματα που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας σήμερα. Το παρεχόμενο εκπαιδευτικό υλικό είναι γραμμένο με βάση τις ανάγκες και το χαρακτήρα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και είναι κατανοητό απ' όλους. Το περιβάλλον μέσα στο οποίο πραγματοποιείται η παρακολούθηση του μαθήματος είναι ιδιαίτερα φιλικό. Οι συνεργάτες του προγράμματος (επιστημονικός υπεύθυνος, διδάσκων, υπεύθυνος διοικητικής υποστήριξης και υπεύθυνος τεχνικής υποστήριξης) είναι πρόθυμοι να συνεργαστούν και να βοηθήσουν τον εκπαιδευόμενο. Το κόστος συμμετοχής στο εν λόγω πρόγραμμα είναι λογικό.

4. ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε όλους όσους ενδιαφέρονται να αποκτήσουν εξειδικευμένες γνώσεις πάνω σε συγκεκριμένα θέματα. Απευθύνεται στους πτυχιούχους ΑΕΙ και ΑΤΕΙ, καθώς επίσης και στους αποφοίτους Λυκείου με εμπειρία σε συναφή, με το εκπαιδευτικό αντικείμενο, θέση. Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν :

- απόφοιτοι ΑΕΙ και ΑΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής
- απόφοιτοι Λυκείου με εμπειρία σε συναφή, με το εκπαιδευτικό αντικείμενο, θέση.

Ο κύκλος μαθημάτων «Τραπεζική Οικονομική» απευθύνεται κυρίως σε αποφοίτους ΑΕΙ και ΑΤΕΙ, αλλά και σε αποφοίτους Λυκείου με εργασιακή εμπειρία που θέλουν να αποκτήσουν σύγχρονες γνώσεις πάνω σε θέματα που αφορούν το τραπεζικό και χρηματοπιστωτικό σύστημα.

5. ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Η επιλογή των υποψηφίων θα γίνεται από την Συντονιστική Επιτροπή του Προγράμματος «Συνεχιζόμενη Κατάρτιση – Οικονομία και Κοινωνία». Η Επιτροπή θα μελετά τις αιτήσεις των υποψηφίων και με δεδομένο τον αριθμό των ατόμων που μπορούν να εγγραφούν στο μάθημα θα αποφασίζει για αυτούς που θα επιλεγθούν. Σε κάθε περίπτωση η Συντονιστική Επιτροπή μπορεί να ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες από τους υποψηφίους αναφορικά με το βαθμό του πτυχίου τους ή του απολυτηρίου Λυκείου, για την εργασιακή τους εμπειρία ή για το χρονικό διάστημα ανεργίας τους αν είναι άνεργοι.

6. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του κύκλου μαθημάτων «Τραπεζική Οικονομική» είναι να προσφέρει εξειδικευμένες γνώσεις σε θέματα που αφορούν το τραπεζικό και χρηματοπιστωτικό σύστημα, τον τρόπο λειτουργίας και ανάπτυξής της και τον τρόπο με τον οποίο λαμβάνονται οι αποφάσεις για τα επιτόκια και για θέματα που αφορούν τις τράπεζες, αλλά και τις επιχειρήσεις. Ο κύκλος μαθημάτων αποτελείται από τέσσερα μαθήματα.

Το πρώτο μάθημα είναι «Χρήμα και Χρηματοπιστωτικό Σύστημα». Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση και ανάλυση της βασικής δομής και λειτουργίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Το μάθημα απευθύνεται σε πτυχιούχους όλων των κατευθύνσεων αλλά και σε αποφοίτους λυκείου. Απώτερος στόχος είναι οι συμμετέχοντες, τόσο ως άτομα όσο και ως στελέχη οργανισμών, να αποκτήσουν μια σφαιρική εικόνα του σύγχρονου χρηματοπιστωτικού χώρου. Η ανάπτυξη της ορολογίας και των εννοιών γίνεται με απλό και εύληπτο τρόπο και είναι σύμφωνη με την ευρωπαϊκή και διεθνή προσέγγιση, ώστε ο αναγνώστης να αποκτήσει λειτουργική γνώση τόσο για τον εγχώριο, όσο και για το διεθνή χρηματοπιστωτικό χώρο, η οποία θα είναι άμεσα αξιοποιήσιμη

Το δεύτερο μάθημα είναι «Εισαγωγή στις Τραπεζικές Σπουδές». Το μάθημα έχει στόχο να **εισάγει** τον φοιτητή στις **εφαρμοσμένες** σπουδές της τραπεζικής διοικητικής. Ως εκ τούτου απευθύνεται σε οποιονδήποτε εργάζεται ή πρόκειται να εργαστεί στον τραπεζικό τομέα, που αποτελεί τον πλέον δυναμικό τομέα της ελληνικής οικονομίας, ή σε οποιονδήποτε συναλλάσσεται ή πρόκειται να συναλλάσσεται με τον τραπεζικό τομέα. Μετά το πέρας του μαθήματος ο φοιτητής θα γνωρίζει σε μεγάλη έκταση τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί μια σύγχρονη τράπεζα, τους κινδύνους που αντιμετωπίζει και τις διοικητικές ενέργειες που απαιτούνται ώστε να επιτυγχάνεται η εύρυθμη λειτουργία, η ανάπτυξη και η κερδοφορία της τράπεζας. Οι διαλέξεις, συνεπώς, απευθύνονται σε ένα ευρύ κοινό που θέλει να εισαχθεί στην **απολύτως εφαρμοσμένη** τραπεζική αλλά και να εντρυφήσει σε έννοιες που του είναι απαραίτητες στην οποιαδήποτε ενασχόλησή (ή συναλλαγή) του με τον τραπεζικό κλάδο.

Το τρίτο μάθημα είναι «Τραπεζική Πίστη και Ρευστότητα». Το μάθημα απευθύνεται σε ανθρώπους που δεν έχουν σπουδάσει οικονομικά ή έχουν κάποιες βασικές γνώσεις

στα οικονομικά και ενδιαφέρονται να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους στο χώρο της τραπεζικής οικονομικής. Σκοπός αυτού του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τον αναγνώστη με βασικές γνώσεις σε θέματα τραπεζικής οικονομικής και ειδικότητα σε θέματα αξιολόγησης των λογιστικών καταστάσεων των τραπεζών, πιστοδοτικής πολιτικής των πιστωτικών ιδρυμάτων και διαχείρισης της ρευστότητας. Οι γνώσεις αυτές είναι απαραίτητες για όσους εργάζονται ή ενδιαφέρονται να αναζητήσουν εργασία στον τραπεζικό χώρο και στον ευρύτερο χώρο των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Το τέταρτο μάθημα είναι η «Τραπεζική και Χρηματοπιστωτικά Μέσα». Το μάθημα «Χρηματοπιστωτικά μέσα διαμεσολάβησης και χρηματοδότησης πιστωτικών ιδρυμάτων» έχει ως σκοπό την εξοικίωση των φοιτητών / σπουδαστών με τα σύγχρονα χρηματοπιστωτικά μέσα, ώστε να μπορέσουν να ακολουθήσουν επιτυχημένη καριέρα στον χρηματοοικονομικό κλάδο. Για την επίτευξη του στόχου παρουσιάζεται ένα πλήθος χρηματοπιστωτικών μέσων τα οποία χρησιμοποιούνται από τα πιστωτικά ιδρύματα (τράπεζες) για (α) σκοπούς βραχυπρόθεσμης κερδοσκοπίας (β) επενδυτικούς σκοπούς και (γ) σκοπούς χρηματοδότησης των κλασικών τραπεζικών τους εργασιών. Μέσω της παρουσίασης αυτών των μέσων, ο αναγνώστης θα μπορεί να κατανοήσει τους τρόπους με τους οποίους οι τράπεζες δραστηριοποιούνται στο σύγχρονο χρηματοπιστωτικό περιβάλλον. Τέλος, το μάθημα στοχεύει στην κατανόηση του μηχανισμού χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων σε περιόδους χρηματοπιστωτικών κρίσεων.

7. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο κύκλος μαθημάτων «Τραπεζική Οικονομική» αποτελείται από τέσσερα μαθήματα, τα οποία αποτελούνται συνολικά από 37 διδακτικές ενότητες. Τα μαθήματα που προσφέρονται στα πλαίσια αυτού του κύκλου είναι τα ακόλουθα :

ΜΑΘΗΜΑ 1 : ΧΡΗΜΑ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ **(Διδάσκων : Νίκος Μυλωνίδης)**

Το μάθημα «Χρήμα και Χρηματοπιστωτικό Σύστημα» αποτελείται από τις ακόλουθες 8 ενότητες:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Χρήμα: Μορφές και λειτουργίες.

Στα πλαίσια αυτού του κεφαλαίου περιγράφονται η σπουδαιότητα, οι ιδιότητες και οι λειτουργίες του χρήματος. Επίσης αναλύονται οι επιμέρους ορισμοί του χρήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Εισαγωγή χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Στα πλαίσια αυτού του κεφαλαίου αναλύονται η σπουδαιότητα, οι λειτουργίες και η δομή του σύγχρονου χρηματοπιστωτικού συστήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Χρηματοπιστωτικά προϊόντα χρηματαγοράς.

Στο κεφάλαιο αυτό αναλύονται λεπτομερώς τα χαρακτηριστικά και η λειτουργία των περισσότερων γνωστών χρηματοπιστωτικών προϊόντων της χρηματαγοράς (έντοκα γραμμάτια δημοσίου, εμπορικά γραμμάτια, πιστοποιητικά καταθέσεων, κτλ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Χρηματοπιστωτικά προϊόντα κεφαλαιαγοράς.

Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφονται και αναλύονται τα βασικά χρηματοπιστωτικά προϊόντα της κεφαλαιαγοράς (ομόλογα και μετοχές).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Παράγωγα χρηματοπιστωτικά προϊόντα.

Στα πλαίσια αυτού του κεφαλαίου περιγράφονται και αναλύονται τα χαρακτηριστικά των βασικών παραγώγων προϊόντων (προθεσμιακά συμβόλαια, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, δικαιώματα προαίρεσης και ανταλλαγές).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.

Στα πλαίσια αυτού του κεφαλαίου περιγράφεται η δομή, τα χαρακτηριστικά και οι λειτουργίες των σύγχρονων χρηματοπιστωτικών οργανισμών. Γίνεται σαφής διάκριση μεταξύ των πιστωτικών (τραπεζικών) ιδρυμάτων και μη-πιστωτικών ιδρυμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: Προσδιορισμός των επιτοκίων.

Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφεται η θεωρία των δανειακών κεφαλαίων που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό των επιτοκίων. Επίσης, αναλύεται η σχέση μεταξύ βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων επιτοκίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: Κεντρικές Τράπεζες και άσκηση νομισματικής πολιτικής.

Το κεφάλαιο αυτό ολοκληρώνει το συγκεκριμένο μάθημα με την ανάλυση της δομής του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών καθώς και των μέσων άσκησης νομισματικής πολιτικής που έχει στη διάθεσή της η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

ΜΑΘΗΜΑ 2: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ (Διδάσκων : Μάνθος Ντελής)

Το μάθημα «ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ» αποτελείται από οκτώ διδακτικές ενότητες, οι οποίες είναι οι ακόλουθες :

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : Εισαγωγικές έννοιες

Θα αναλυθούν οι έννοιες της χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης, ο ρόλος των χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών στη δημιουργία χρήματος και θα διακριθούν οι διαμεσολαβητές στις τράπεζες και στα υπόλοιπα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : Κόστος και Οφέλη από την Ύπαρξη Τραπεζών

Στα πλαίσια αυτού του κεφαλαίου θα συγκριθεί μια οικονομία στην οποία υπάρχουν τράπεζες με μία στην οποία δεν υπάρχουν και θα ποσοτικοποιηθούν τα οφέλη από την ύπαρξη των τραπεζών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : Ανάλυση λογιστικών καταστάσεων των τραπεζών

Στα πλαίσια αυτού κεφαλαίου θα αναλυθούν ο ισολογισμός και τα αποτελέσματα χρήσεως των τραπεζών χρησιμοποιώντας πραγματικά στοιχεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : Τραπεζικοί Κίνδυνοι Ι

Στα πλαίσια αυτού του κεφαλαίου θα γίνει μια εισαγωγή και εννοιολογική ανάλυση στα είδη των κινδύνων που αντιμετωπίζουν οι τράπεζες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : Τραπεζικοί Κίνδυνοι ΙΙ

Στο δεύτερο μάθημα για τους τραπεζικούς κινδύνους θα γίνει εισαγωγή στις ποσοτικές μεθόδους με τις οποίες η τράπεζα διαχειρίζεται τους κινδύνους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Ρυθμιστική Παρέμβαση

Στα πλαίσια αυτού του κεφαλαίου θα αναλυθούν οι λόγοι για τους οποίους οι αρμόδιοι φορείς ελέγχουν τις τράπεζες και θα γίνει αναφορά στις μορφές ελέγχου και το νομικό πλαίσιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 : Κατηγοριοποίηση της τραπεζικής πελατείας

Στα πλαίσια αυτού του κεφαλαίου θα γίνει αναφορά στα συστήματα κατηγοριοποίησης της τραπεζικής πελατείας και κυρίως στο σύστημα CRM (Customer Relationship Management).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 : Είδη Τραπεζικής Πίστης και Πελατεία

Στα πλαίσια αυτού του κεφαλαίου θα γίνει αναφορά στα διάφορα τραπεζικά προϊόντα και στον τρόπο χορήγησης και αποπληρωμής αυτών των προϊόντων από τα διάφορα είδη πελατών.

ΜΑΘΗΜΑ 3 : ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ (Διδάσκων : Μάνθος Ντελής)

Το μάθημα «ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ» αποτελείται από οκτώ διδακτικές ενότητες, οι οποίες είναι οι ακόλουθες :

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : Ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων των τραπεζών

Στα πλαίσια αυτού του κεφαλαίου αναλύονται εκτενώς τα στοιχεία των ενοποιημένων των Πιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς επίσης και δείκτες μέτρησης της κερδοφορίας, της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας του χαρτοφυλακίου τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : Ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων των τραπεζών

Στα πλαίσια αυτού του κεφαλαίου αναλύονται εκτενώς τα στοιχεία των ενοποιημένων των Πιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς επίσης και δείκτες μέτρησης της κερδοφορίας, της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας του χαρτοφυλακίου τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : Ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων των τραπεζών

Στα πλαίσια αυτού κεφαλαίου αναλύεται η κατάσταση των αποτελεσμάτων και η αποδοτικότητα των τραπεζών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : Η πιστοδοτική πολιτική των πιστωτικών ιδρυμάτων

Στα πλαίσια αυτού του κεφαλαίου παρουσιάζονται βασικές έννοιες που συνδέονται με τον τρόπο λήψης αποφάσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων σχετικά με την παροχή πιστώσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : Η πιστοδοτική πολιτική των πιστωτικών ιδρυμάτων

Στα πλαίσια αυτού του κεφαλαίου παρουσιάζονται και αναλύονται τα ποσοτικά υποδείγματα αξιολόγησης του πιστωτικού κινδύνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Η πιστοδοτική πολιτική των πιστωτικών ιδρυμάτων

Στα πλαίσια αυτού του κεφαλαίου συνεχίζεται η ανάλυση των ποσοτικών υποδειγμάτων αξιολόγησης του πιστωτικού κινδύνου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 : Η πιστοδοτική πολιτική των πιστωτικών ιδρυμάτων

Στα πλαίσια αυτού του κεφαλαίου αναλύονται ο υπολογισμός απόδοσης, η εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου σε εξωλογιστικά στοιχεία και η εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου σε χαρτοφυλάκια χορηγήσεων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 : Διαχείριση της ρευστότητας

Στα πλαίσια αυτού του κεφαλαίου αναλύεται λεπτομερώς η έννοια της διαχείρισης της ρευστότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9 : Διαχείριση της ρευστότητας

Στα πλαίσια αυτού του κεφαλαίου συνεχίζεται η ανάλυση της έννοιας της διαχείρισης της ρευστότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων. Ειδικότερα παρουσιάζεται η μέτρηση της τραπεζικής ρευστότητας και η διαχείριση του ενεργητικού και του παθητικού.

ΜΑΘΗΜΑ 4 : «ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΜΕΣΑ»

(Διδάσκων : Λάμπρος Καλύβας)

Το μάθημα «Τραπεζική και Χρηματοπιστωτικά Μέσα» περιγράφει ένα ευρύ φάσμα παραδοσιακών πρωτογενών και παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων, τους κινδύνους που διατρέχει μια ενδεχόμενη επένδυση σε αυτά αλλά και τις δυνητικές αποδόσεις που θα μπορούσε να επιφέρει. Στη συνέχεια παρουσιάζονται κάποια χρηματοπιστωτικά μέσα που αναπτύχθηκαν την τελευταία δεκαετία και χαρακτηρίζονται από σύνθετες δομές χρηματικών ροών προς τους επενδυτές. Κατόπιν παρουσιάζεται ο τρόπος εποπτείας των τραπεζικών ιδρυμάτων αλλά και ο τρόπος χρηματοδότησης τους από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Το Κεφάλαιο 1 παρουσιάζει, με απλουστευμένο τρόπο, τις βασικές μαθηματικές έννοιες και τα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία θα αποτελέσουν τη βάση της κατανόησης των περισσότερων σύνθετων εννοιών που θα ακολουθήσουν. Το κεφάλαιο αυτό απευθύνεται και σε φοιτητές / σπουδαστές οι οποίοι δεν διαθέτουν προχωρημένο μαθηματικό υπόβαθρο.

Το Κεφάλαιο 2 περιγράφει τα απλά και σύνθετα μέσα σταθερού εισοδήματος καθώς και κάποια παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα που προκύπτουν από αυτά. Εκτός από τα απλά μέσα σταθερού εισοδήματος (συμβάσεις δανείων, ομόλογα σταθερού ή κυμαινόμενου επιτοκίου, κτλ.), περιγράφονται και κάποιες χρηματοοικονομικές συναλλαγές στις οποίες αυτά εμπλέκονται (π.χ. συμφωνίες επαναγοράς).

Το Κεφάλαιο 3 παρουσιάζει και αναλύει, με πρακτικές εφαρμογές, τα επιμέρους χαρακτηριστικά των χρηματοπιστωτικών μέσων σταθερού εισοδήματος (π.χ. τρόπους υπολογισμού δεδουλευμένων τόκων, ανάλυση ομολόγων σταθερού και κυμαινόμενου επιτοκίου) και παρουσιάζει τη Διάρκεια Macaulay ως ένα προσεγγιστικό μέτρο μέτρησης του κινδύνου επιτοκίου.

Το Κεφάλαιο 4 παρουσιάζει με εκτεταμένα πρακτικά παραδείγματα τη σχέση μεταξύ της τιμής του ομολόγου και της απόδοσής του. Συνδέει τις έννοιες του επιτοκίου και της απόδοσης στη λήξη και παρουσιάζει τον ακριβή τρόπο που οι επενδυτές επηρεάζουν την τιμή των χρηματοοικονομικών μέσων σταθερού εισοδήματος στην προσπάθειά τους να εκμεταλλευθούν τις ανισορροπίες στα επιτόκια της αγοράς.

Το Κεφάλαιο 5 αποτελεί μια εισαγωγή στα απλούστερα χρηματοπιστωτικά μέσα: τα συμβόλαια μελλοντική εκπλήρωσης (ΣΜΕ) και τα προθεσμιακά συμβόλαια. Στη συνέχεια παρουσιάζεται ο τρόπος διαπραγμάτευσής τους στις οργανωμένες ή εξωχρηματιστηριακές αγορές. Τέλος, το Κεφάλαιο εστιάζει στη δίκαιη αποτίμησή τους.

Το Κεφάλαιο 6 παρουσιάζει τα δικαιώματα προαίρεσης μαζί με εκτεταμένα παραδείγματα για τον τρόπο λειτουργίας τους. Επίσης, παρουσιάζονται οι τέσσερις διαφορετικές επενδυτικές θέσεις που δύναται να λάβει ένας υποψήφιος επενδυτής καθώς και οι κίνδυνοι, το κέρδος και οι χρηματικές ροές που απορρέουν από αυτές.

Το Κεφάλαιο 7 παρουσιάζει τις συμφωνίες ανταλλαγής. Καθώς οι συμφωνίες ανταλλαγής αποτελούν μια από τις πιο διαδεδομένες εξωχρηματιστηριακές συναλλαγές στην διατραπεζική αγορά χρήματος, παρουσιάζονται εκτενώς τα χαρακτηριστικά τους, οι κίνδυνοι αυτών αλλά και οι περιστάσεις κατά τις οποίες υπάρχουν περιθώρια κερδοφορίας από τη σύναψή τους. Η παρουσίασή τους συνοδεύεται από αριθμητικά παραδείγματα.

Το Κεφάλαιο 8 αποτελεί το πρώτο κεφάλαιο των σημειώσεων στο οποίο αναλύεται ο πιστωτικός κίνδυνος. Στο εν λόγω κεφάλαιο αναφέρονται οι πηγές του πιστωτικού κινδύνου, αλλά και οι τρόποι τιμολόγησής του από τους οίκους πιστοληπτικής διαβάθμισης αλλά και από τους συμμετέχοντες στην αγορά.

Η τιτλοποίηση απαιτήσεων αποτέλεσε για πολλά έναν από τους πιο εύστοχους τρόπους αντιμετώπισης (ή μετατόπισης) πιστωτικού κινδύνου. **Το Κεφάλαιο 9** παρουσιάζει την τεχνική δημιουργίας αυτών των εκδόσεων αλλά και τον μηχανισμό δημιουργίας τμημάτων η πιστοληπτική αξιολόγηση των οποίων δύναται να υπερβαίνει κατά πολύ την πιστοληπτική ικανότητα του εντολέα της έκδοσης.

Οι καλυμμένες ομολογίες και τα πιστωτικά παράγωγα αποτελούν ένα εναλλακτικό τρόπο μετατόπισης του πιστωτικού κινδύνου από τον ισολογισμό των τραπεζών. **Το Κεφάλαιο 10** περιγράφει τα χαρακτηριστικά τους, παραθέτοντας παραδείγματα εφαρμογής τους.

Το Κεφάλαιο 11 παραθέτει το πλαίσιο εποπτείας των τραπεζών από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές ώστε να ακολουθείται η ορθή διαχείριση των κινδύνων που αυτές αναλαμβάνουν από τις επενδυτικές / διαμεσολαβητικές δραστηριότητες τους.

Το Κεφάλαιο 12 περιγράφει συνοπτικά τον τρόπο που χρησιμοποιούν τα πιστωτικά ιδρύματα ώστε να επωφεληθούν από κάποιες κατηγορίες χρηματοπιστωτικών μέσων, στα οποία έχουν επενδύσει, ώστε να χρηματοδοτήσουν τις δραστηριότητές τους ή να βελτιώσουν την ρευστότητά τους σε περιόδους έντονων χρηματοπιστωτικών κρίσεων.

8. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Η διάρκεια του μαθήματος είναι 37 εβδομάδες. Το κόστος φοίτησης είναι 1280 ευρώ. Η καταβολή των χρημάτων γίνεται είτε με εφάπαξ πληρωμή και με έκπτωση 10% ή με ισόποσες μηνιαίες καταβολές.

9. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Ο εκπαιδευόμενος με την ολοκλήρωση της κάθε διδακτικής ενότητας είναι υποχρεωμένος να περάσει ένα τεστ που αποτελείται από ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεις σωστού λάθους ή ανοικτές ερωτήσεις. Η βαθμολογία του τεστ ανακοινώνεται στον εκπαιδευόμενο αμέσως μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης. Στην περίπτωση που το τεστ αποτελείται από ανοικτές ερωτήσεις, ο εκπαιδευόμενος θα λάβει μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου το βαθμό του εντός 2 ημερών. Με την ολοκλήρωση όλων των διδακτικών ενότητων ο εκπαιδευόμενος οφείλει να εξεταστεί στο σύνολο της διδαχθείσας ύλης μία εβδομάδα μετά την ολοκλήρωση και

της τελευταίας ενότητας. Ο τελικός βαθμός που ο εκπαιδευόμενος θα λάβει υπολογίζεται ως ο μέσος όρος των βαθμών που θα λάβει στα επιμέρους τεστ με συντελεστή βαρύτητας 60% και του βαθμού που θα λάβει από τις εξετάσεις με συντελεστή 40%. Αν η εξέταση γίνεται στη βάση πολλών τεστ ίσης βαρύτητας, τότε ο τελικός βαθμός υπολογίζεται ως ο μέσος όρος των βαθμών του κάθε τεστ. Σε περίπτωση που ο συνολικός βαθμός που θα λάβει είναι απορριπτέος (μικρότερος του 5) έχει δικαίωμα εντός μίας εβδομάδας – μετά το πέρας των τελικών εξετάσεων – να εξεταστεί εκ νέου σε όλη την ύλη. Σε περίπτωση που ο βαθμός που θα λάβει είναι προακτέος (μεγαλύτερος ή ίσος του 5) τότε χορηγείται στον εκπαιδευόμενο πιστοποιητικό επιτυχούς παρακολούθησης και ολοκλήρωσης του μαθήματος. Σε περίπτωση που ο βαθμός που θα λάβει και στην επαναληπτική εξέταση είναι απορριπτέος (μικρότερος του 5), τότε χορηγείται στον εκπαιδευόμενο πιστοποιητικό απλής παρακολούθησης του μαθήματος.

10. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο εκπαιδευόμενος για οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με την ομαλή έκβαση του προγράμματος μπορεί να απευθύνεται :

Επιστημονικός υπεύθυνος του προγράμματος

κ. Μιχάλης Χλέτσος,

Αν. Καθηγητής,

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

e-mail : mhletsos@cc.uoi.gr και mhletsos@otenet.gr

τηλ. : 2651005924

Διδάσκοντες των μαθημάτων

Διδάσκων του μαθήματος

κ. Νικόλαος Μυλωνίδης

Επίκουρος Καθηγητής,

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

e-mail : nmylonid@cc.uoi.gr

τηλ. : 26510-05927

κ. Μάνθος Ντελής

Λέκτορας,

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

e-mail : delis@cc.uoi.gr

τηλ. : 26510-07523

κ. Λάμπρος Καλύβας

Οικονομολόγος,

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Στοιχεία επικοινωνίας :

Lampros Kalyvas, PhD

Economist

European Central Bank

Risk Management Division

Kaiserstrasse 29

60311 – Frankfurt am Main

GERMANY

Tel (Mobile): 0049 1515 25 11 9 55

E-mail: Lampros.Kalyvas@gmail.com

Υπεύθυνος διοικητικής υποστήριξης του μαθήματος και του προγράμματος

κ. Αποστόλης Τσιούρης

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

e-mail : atsiuris@cc.uoi.gr

τηλ. 2651005929

Υπεύθυνος τεχνικής υποστήριξης του μαθήματος και του προγράμματος

κ. Σωτήρης Αργύρης

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

e-mail : sargyris@cc.uoi.gr

τηλ. 2651005933